

хуліганство на транспорті й т. ін.), що призводить до аварій і дестабілізації його роботи; зростанням на українському транспорті кількості аварій та інших надзвичайних ситуацій, обумовлених не лише порушенням правил експлуатації технічних систем, але й фізичним станом цих систем – високим ступенем зношеності та їх технічною недосконалістю [3, с. 13].

Таким чином, забезпечення інформаційної безпеки в сфері транспортного права можна визначити як результат комплексної діяльності по створенню системи виявлення, відвертання і захисту від небезпек, загрозливих її структурі, ресурсам і діяльності в цілому. Система забезпечення інформаційної безпеки в сфері транспортного права включає, адміністративну, цивільну та програмно-технічну підсистеми. У рамках кожної з них реалізується низка заходів по боротьбі із загрозами внутрішнього і зовнішнього характеру. Причому ступінь бажаної безпеки не повинен нести в собі загрозу блокування нормальній діяльності підприємств транспорту.

Література

1. Стахов А. И. Административно-публичное обеспечение безопасности в Российской Федерации / А. И. Стахов: автореф. дис. на соиск. научн. степени докт. юрид. наук: 12.00.14. – Москва, 2007. – 20 с.

2. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19 червня 2003 р. № 964-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 39. – Ст. 351.

3. Шелухін М. Л. Загрози економічної безпеки в транспортній сфері: визначення та класифікація / М. Л. Шелухін // Часопис Академії адвокатури України. – 2011. – № 3 (12) – С. 11-17.

УДК 342.5 (043.2)

Корженівська Т. В., Степанківська Н. А.,
студентки,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Юринець Ю. Л., к.ю.н., доцент

УПОВНОВАЖЕНИЙ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПРАВ ЛЮДИНИ, ЯК ГАРАНТ ДОТРИМАННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА

Конституція України визнає людину, її життя, честь і гідність, недоторканність і безпеку найвищою соціальною цінністю (ст. 3) та встановлює, що права і свободи людини і громадянина визначають зміст і спрямованість діяльності не тільки органів державної влади, але й місцевого

самоврядування (ст. 19). Звідси виходить, що всі органи і посадові особи місцевого самоврядування повинні служити головної меті: забезпеченню прав і свобод людини і громадянина, створенню всіх необхідних умов для їх реалізації. Останніми роками питання захисту прав та свобод людини і громадянина в Україні набуло загальносуспільного масштабу і політичного значення. Гарантії прав і свобод людини і громадянина – це умови та засоби, що забезпечують ефективну реалізацію прав і свобод кожною людиною і громадянином. Найвищою гарантією прав і свобод людини і громадянина є конституційний лад України, заснований на неухильному дотриманні Конституції України та законів України, приписах природного права та загально визнаних принципах і нормах міжнародного права [1, с. 188]. З 1991 року у вітчизняному законодавстві вперше з'явилися наповнені конкретним змістом норми, спрямовані на захист прав людини від чиновницького свавілля. Конституція України 1996 р. закріплює цілісний механізм захисту прав і свобод людини. Один із шляхів боротьби за свої права – це звернення громадянина відповідно до ст. 55 Конституції України до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) [2, с. 141]. Однак, незважаючи на комплексну правову регламентацію діяльності, Уповноважений має досить мало активних прав, за допомогою яких він мав би можливість впливати на конкретні державні органи та посадових осіб з метою відновлення порушених прав громадян. Відповідно, дослідження конституційно-правового статусу Уповноваженого, виявлення недоліків чинного законодавства та пошук шляхів подолання таких прогалин значно актуалізується. Процес формування в Україні демократичного суспільства і правової держави зумовив зміну ціннісних орієнтирів подальшого розвитку, одними з яких є права і свободи людини і громадянина. Конституція України визнала людину найвищою соціальною цінністю, закріпила широкий перелік прав і свобод людини і громадянина. Найважливішим завданням конституційної реформи на сучасному етапі її плину є забезпечення конституційних прав і свобод, створення нових та удосконалення вже існуючих механізмів їх захисту. За останні десятиліття, та в останні часи, в Україні на тлі виникнення нових економічних відносин та політичних зрушень, спрямованих на зміну взаємин влади й окремої людини, проглядається істотний прогрес в самосвідомості народу України. І це призвело історично до того, що людина, її права і свободи, захист честі вийшли в нашій країні на перше місце.

Проголошення 24 серпня 1991 р. незалежності України відкрило нову сторінку історії нашої держави та її народу, дало змогу розширити права та свободи громадян, наповнити їх новим змістом і значенням [3, с. 124].

Прийняття 9 листопада 1995 р. України в члени Ради Європи суттєво вплинуло на подальший розвиток прав і свобод людини і громадянина. Україна приєдналась до великої кількості багатосторонніх європейських конвенцій у галузі прав і свобод людини і взяла на себе конкретні зобов'язання щодо імплементації їх норм у національне законодавство. Запровадження спеціального інституту Уповноваженого є новацією у державно-правовій системі захисту прав і свобод людини саме у нашій країні [4, с. 47-49]. У Конституції України закріплюється право особи звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого (ст. 55) і визначається, що через нього здійснюється парламентський контроль за дотриманням конституційних прав і свобод людини і громадянина (ст. 101).

Без перебільшення можна сказати, що інституція омбудсмана є не лише бажаним, а й необхідним елементом національної системи захисту прав людини, ключовою ланкою в процесі перетворень у країнах, що стали на шлях демократії та верховенства права.

Історичний досвід держав був значною мірою врахований при запровадженні інституції омбудсмана в Україні. У Конституції України в ст. 101 передбачено створення нового конституційного органу – Уповноваженого – для здійснення парламентського контролю за дотриманням конституційних прав і свобод людини і громадянина [5, с. 112]. Як зазначає Валерія Лутковська, Уповноважений: «Стратегічний план діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини розроблено з метою реалізації потенціалу інституції та визначення шляхів її розвитку. Здійснений аналіз ситуації та оцінка наявних ресурсів дає можливість чітко сформулювати мету нашої діяльності та спланувати роботу для найбільш ефективного досягнення поставлених завдань. Специфіка ролі Уповноваженого полягає у поєднанні функцій рупора правозахисної спільноти та державного органу з особливим статусом, тобто виконанні функцій посередника та медіатора між людиною і державою». Виходячи із широкого кола спеціальних проблем українського суспільства, Уповноважений має стояти на сторожі захисту прав, людської честі і гідності.

Як висновок можна сказати, що Уповноважений здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина, проголошених у Конституції, законах та міжнародних договорах України. Важливого значення в сучасних умовах набуває діяльність Уповноваженого щодо приведення українського законодавства у відповідність до міжнародних зобов'язань України. Саме виконання цього завдання є принциповою передумовою комплексу заходів щодо дотримання прав і свобод людини в нашій країні.

Література

1. Скакун О. Ф. Теорія держави і права: Підручник / О. Ф. Скакун. – Харків: Консум, 2001. – 657 с.
2. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
3. Погорілко В. Ф. Конституційне право України: Підручник / В. Ф. Погорілко, В. Л. Федоренко. – К.: Правова єдність, 2010. – 432 с.
4. Закоморна К. Особливості законодавчого регулювання діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини / К. Закоморна // Право України. – 2000. – № 1. – С. 47-49.
5. Основи конституційного права України / За ред. В. В. Копейчикова. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 328 с.

УДК 347.454 (043.2)

Король Л. В., Камінська М. О., студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Розум І. О., старший викладач

ПРОЦЕСУАЛЬНІ СТРОКИ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ: НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУЛЮВАННЯ ДЕФІНІЦІЇ ПОНЯТТЯ

Значення процесуальних строків у адміністративному судочинстві складно переоцінити, зважаючи на закріплення в чинному законодавстві позовного провадження як процесуальної форми вирішення спорів у публічно-правовій сфері суспільних відносин за участі суб'єктів владних повноважень. Установлення та дотримання процесуальних строків є однією з умов здійснення ефективного судового адміністративного процесу, вирішення спору по суті, уникнення фактів затягування розгляду справи адміністративної юрисдикції та, зрештою, підвищення довіри до судової гілки влади, її спроможності здійснювати захист прав і свобод громадян, прав та законних інтересів юридичних осіб. Недотримання процесуальних строків є одним з найбільш поширених порушень при розгляді справи адміністративної юрисдикції.

Однією з причин таких порушень є відсутність чіткості і однозначності формулювання норм Кодексу адміністративного судочинства України, в якому встановлено певні процесуальні строки, внаслідок чого має місце неоднозначність їх сприйняття судьями при вирішенні справи адміністративної юрисдикції.